

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಮತ್ತು ಜಪ ಸಾಧನೆ

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಜ್ಞಾನದಾಚೈತನ್ಯ

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಗವದ್ವರ್ಣನಕ್ಕೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಧನಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯೂ ಹೌದು. ಈ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಲೇಖಕರು ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮುಖಾರವಿಂದ ನಿಸ್ಕೃತ ವಚನವೇದದ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ ವೆಂದೂ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೋಗವೇ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದದ್ದೆಂದೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಓದಿರುತ್ತೇವೆ. ಏನೀ ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಮಾರ್ಗ? ಅದರ ಸಾಧನಗಳೇನು? ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಭಗವಂತ ನಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಪ್ರೇಮ, 'ಶರಣಾಗತಿ', ಅವನ ಅವಿರತ ಸ್ಮರಣೆ, ಭಗವದರ್ಪಣಾಭಾವದಿಂದ ಸಕಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸುವುದು, ಭಗವನ್ನಾಮ (ಮಂತ್ರ) ಜಪಾದಿಗಳು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು. 'ಸಾ ತು ಅಸ್ಮಿನ್ ಪರಮ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪಾ' (ನಾರದ ಭಕ್ತಿಸೂತ್ರ -೨) 'ಭಕ್ತಿಯು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪ ವಾದದ್ದು', 'ತದರ್ಪಿತ ಅಖಿಲಾಚಾರತ' (ಅಲ್ಲೇ, ೧೯) 'ಭಗವ ದರ್ಪಿತವಾದ ಕರ್ಮ', 'ಅವ್ಯಾವೃತ್ತ ಭಜನಾತ್' (ಅಲ್ಲೇ, ೧೯) 'ನಿರಂತರ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ವಕ ಸೇವೆಯಿಂದ', 'ಮಯ್ಯಾ ವೇತ್ಯ ಮನೋ ಯೇ ಮಾಂ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಾ ಉಪಾಸತೇ' (ಗೀತಾ, ೧೨.೨) 'ನನ್ನಲ್ಲೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನೇ ನಿರಂತರ ಭಜಿಸು ವವರು' ಹಾಗೂ 'ಯೇ ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಯಿ ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಮತ್ತರಾಃ' - 'ಯಾರು ನನ್ನ ಪರಾಯಣನೋ ಅವನು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ —', ಎಂದು ನಾರದ ಭಕ್ತಿ ಸೂತ್ರ ಹಾಗೂ ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅವಿನಾ ಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದು, ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರ-ನಾಮ ಜಪವು ಭಗವತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಾಧನೆ. ಗೀತೆಯ 'ಯಜ್ಞಾನಾಮ್ ಜಪಯಜ್ಞೋಽಸ್ಮಿ' ಎಂಬ ಭಗವದ್ ವಾಕ್ಯವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ. ಶಿಶಿರದ ಇಬ್ಬನಿಯ ಹನಿಗಳಂತೆ ಜಪವು ಸಾಧಕನ ದೇಹ, ಮನ, ಪ್ರಾಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಗುರುವಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಮಂತ್ರವು ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ವಾಹಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಮಂತ್ರ, ನಾಮ ಜಪದಿಂದ ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು ಮಥಿಸಲ್ಪಡುವುದೋ, ಆಗಲೇ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಮಲಿನತೆ, ಸಂಕೀ

ರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ, ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದು, ವಿಶಾಲವಾಗುವುದು, ದೈವತ್ವ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವವನ್ನೇ ಪಡೆಯುವುದು.

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ದೈವಜ್ಞರ ಜೀವನವು ಮೂರ್ತ ರೂಪ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ದಂತೆ. ಅಂತಹದೇ ಒಂದು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರದು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜಗನ್ನಾತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣಗತಪ್ರಾಣರಾದ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿಯವರು, ಯಾವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮಂತಹ ಕ್ಷುದ್ರರ ಸಾಧನಾಪಥದಲ್ಲಿ ದಾರಿದೀಪವಾಗಲು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಾರಿಯ ವೇಷಧರಿಸಿ ಬಂದು ಪರಿಶುದ್ಧ, ತ್ಯಾಗ ಮಯ, ತಪೋಮಯ ಜೀವನವ ನಡೆಸಿದ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಸಾಧಕಿ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನಿಯೋಜನಾಂತರ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ಪಡೆಯಲು ಬಂದ ಗೃಹಸ್ಥ ಹಾಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ ತಾಯಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಲಹೆ

ಎವೇಕಪ್ರಭ

-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದ ಸಾಧಕರಿಗೆ, ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಗುರುವೂ ಆಗಿದ್ದರು.

ಭಗವತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಾವು ಗುರುವಿನಿಂದ ಮಂತ್ರವನ್ನೇನೋ ಬಲು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ದಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದೇನೋ ಜಪ-ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ, ಆ ಉತ್ಸಾಹ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಗೆ ಜಪವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುವುದುಂಟು. ಇದೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕ ಎಂದೆನಿಸುವುದೂ ಸಹಜ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತೆಯವರ ಈ ನುಡಿಯು ಕಗ್ಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶಾಕಿರಣ. ಶ್ರೀಮತೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಮ್ಮೆಗೆ ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಡ. ಗಾಳ ಹಾಕಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕೋಲಿನ ತುದಿಗೆ ದಾರ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಕುಳಿತ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡುವುದೇ? ಅವನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕಾಗುವುದು, ಅನೇಕ ಸಲ ನಿರಾಸೆ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುವುದು.”

ಮೀನು ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಠಿಣವೇನೋ ಸರಿ, ಆದರೆ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಠಿಣ. ಅದು ನಿರಂತರ ಸುದೀರ್ಘ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು ದೀರ್ಘಕಾಲ, ಹಾಗೂ ನೈರಂತರ್ಯವಷ್ಟೆ ಸಾಕೆಂದಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಶರಣಾಗತಿಯ ಭಾವ, ಏಕಾಗ್ರತೆಗಳೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಶ್ರೀಮತೆಯವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಜಪಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಶರಣಾಗತಿಯ ಭಾವದಿಂದ ದೇವರ ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸು. ಪ್ರತಿದಿನ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸು.” ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, “ಭಗವಂತನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಎರಡು ನಿಮಿಷವೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅದು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ.”

ಈಗಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಕಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನೆಂದರೆ, ಭಗವನ್ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆ, ಜಪ, ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯವೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಶ್ರೀಮತೆಯವರು ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದ ನಹಬತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸವೆಸಿದ ಆ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮೂರುಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಜಪ-ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯೋದಯದ ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಭೇಟಿಗೆ ಬರುವ

ಭಕ್ತರ, ಶಿಷ್ಯರ ಊಟೋಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಾರಿ ಜಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಅವರೇ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದುಂಟು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತೆಯವರ ಈ ನುಡಿಗಳು ವಿಚಾರಣೀಯ: “ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಆಚರಣೆ, ಆ ಆಚರಣೆ ಎಂದು ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು. ಆದರೆ ಜಪ, ಧ್ಯಾನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೂ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ಮುಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲವಾದರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಾಧನೆ ದೋಣಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಇದ್ದಂತೆ.” ಈ ತರಹದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಆ ದಿನದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಲೌಕಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಲಿ, ಅದರ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನುಗ್ರಹ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಡಲಾಗದವನು ಏನು ತಾನೇ ಸಾಧಿಸಿಯಾನು? ‘ಮನ ಏವ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಮ್ ಕಾರಣಃ ಬಂಧಮೋಕ್ಷಯೋಃ’ (ಅಮೃತಬಿಂದುಪನಿಷತ್, ೨) ‘ಮನಸ್ಸೇ ಮನುಷ್ಯರ ಬಂಧನ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.’ ‘ಅಸಂಯತಾತ್ಮಾನಾ ಯೋಗೋ ದುಷ್ಟಾಪಃ’ (ಗೀತೆ, ೬.೩೬), ‘ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದವನಿಗೆ ಯೋಗವು ದುಷ್ಟಾಪ್ತ’ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಹಾಗೂ ಗೀತೆಯ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋನಿಗ್ರಹದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀಮತೆಯವರ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಮನೋನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಗಮನಾರ್ಹ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶ್ರೀಮತೆಯವರು ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಜಪ-ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರ ರೂಢಿ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಆಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವುದನ್ನು ಅರಿತು, ಮರಳಿ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯನ್ನಾಚರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನೋಡಿ, ಮಹಾಮಾಯೆಗೇ ಮಾಯೆಯ ಅಂಕುಶವಾದರೆ, ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಗತಿಯೇನು? ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ಚಂಚಲತೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಭಾವ, ಕಣ್ಣು ಕಿವಿಗಳಂತೆಯೇ. ತಪ್ಪದೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡು. ಭಗವನ್ನಾಮವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದದ್ದು” ಎಂದು. ಹರಿ-ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆಯಾದರೂ ಮನದ ಕೃಪೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ.

ನಾವು ನಾಮ-ಮಂತ್ರ ಜಪಮಾಡುತ್ತೇವೆನೋ ಹೌದು, ಜೀವನದ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ, ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುವ, ಪಸರಿಸುವ ಪ್ರಯಾಸವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಪದ ಸಾರ್ಥಕ್ಯವಿರುವುದು ಅಲ್ಲೇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವೂ ಇಷ್ಟ-ನಿಷ್ಠೆಗಾಗಿಯೇ, ಇಷ್ಟ-ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು, ಜಪವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವನಧರ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಉಸಿರಿನಂತೆ ಬೆರೆಸಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದು, ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಭಾವತರಂಗಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವುದೇ ಜಪದ ಚರಮ ಲಕ್ಷ್ಯ. ಇಂತಹ ಇಷ್ಟನಿಷ್ಠೆಗೆ ಜ್ವಲಂತ ಉದಾಹರಣೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು. ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಲವಾರು ಅನನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ, ಮೈಮುರಿಯುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ, ಶ್ರೀಶಾರದಾ ದೇವಿಯವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಚಿಂತಿಸಲಿಲ್ಲ, ಬೇಸರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅವರು ಆ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನದುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಸೇವೆ-ಕೈಂಕರ್ಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಕಷ್ಟವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ತೊಂದರೆ-ತಾಪತ್ರಯಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಸೋಂಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವೆಲ್ಲ ಆನಂದಪೂರ್ಣವಾದ ದಿನಗಳು.” ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅವರು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ: “ಅತ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಕೂಡ ನಾವು ದೇವರನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಬೇಕು, ಕ್ರಮೇಣ ಜಪ-ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.”

ನಮ್ಮಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಭಗವತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೆಂಬುದು ಗಗನಕುಸುಮವೇ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಜಪ-ತಪಾದಿಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಾದರೂ ಏನು? ಇಂತಹ ದ್ವಂದ್ವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ ಪರಾಯಣ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ, ಭಗವಂತನೊಡನೆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಜೀವನ ಸಂದೇಶವೇ ನಮಗಲ್ಲ ಆಶಾಕಿರಣ, ಆಸರೆ, ಆಧಾರ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, “ಭಗವಂತನ ನಾಮಜಪ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ.”

“ಧ್ಯಾನ, ಜಪ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು”, ಮತ್ತು “ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಮೋಡ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೋಡವನ್ನು ಗಾಳಿ ಕ್ರಮೇಣ ಚದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಾವು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಒಂದೇ ಸಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ? ಅದೇ ರೀತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಕೂಡ. ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಬೇಕು.” ಇವು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ದೃಢ ಅನುಭವದ ನುಡಿಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಕರುವು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಸೇವಿಸುವಾಗ, ಹಸುವು ಕೂಡ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಕರುವಿನ ದೇಹದ ಲೇಹನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕರುವಿನ ಆ ದುಗ್ಧಪಾನದಿಂದ ಹಸುವಿನಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಉದಯಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಹಸುವಿನ ಲೇಹನ ಕರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಚಾರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಸಾಧನೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು, ಕರುಣ-ನಿರ್ಭುರಣಿಯ ಆಸ್ವಾದನೆ. ಈ ಆಸ್ವಾದನೆಯ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಇನ್ನೂ ಕೃಪಾಲು, ಕರುಣಾಮಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಮಂತ್ರ ಜಪದ ಫಲ. ಸಾಧಕ ಭಗವಂತನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಷ್ಟೂ, ಅವನೂ ಕೂಡ ಸಾಧಕನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ, “ದೇವರು ನಮ್ಮವನೇ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಹೊಂದುವನು.”

ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಜೀವನ ಸರಳ, ನಿರಾಡಂಬರಯುತ ವಾದದ್ದು, ವನಸುಮದಂತೆ ಮರೆಯೊಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲಡೆಯಲ್ಲೂ ಸುಗಂಧ ಪಸರಿಸುತ್ತ, ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಸಾಧಕರ ಚಿತ್ತಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಮೃತತುಲ್ಯ ನುಡಿಗಳಿಂದ ತಣಿಸುತ್ತ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸೀತೆಯಂತೆ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥ ಅಕಳಂಕ ಜೀವನ ಚರಿತೆ ಅವರದ್ದು. ಈ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಜೀವನ ಸಂದೇಶಗಳು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವಗಳನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಲಿ ಎಂದೇ ಅವರ ಶ್ರೀಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. *

ಜೂಜುಕೋರ ಮತ್ತು ಸಂತ

ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ದೇಣಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹೋಗಿದ್ದ. ಅವನು ಒಬ್ಬ ಜೂಜುಕೋರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಕೇಳಿದ. ಜೂಜುಕೋರ ಸಾಧುವಿನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಉಗಿದೇ ಬಿಟ್ಟ.

ಸಾಧು ತನ್ನ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಮುಖವನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಹೇಳಿದ: “ಅದು ನನಗೆ. ಆದರೆ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಕೊಡುವೆ?”

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಜೂಜುಕೋರ ದಂಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ತನ್ನೆಲ್ಲ ಹಣವನ್ನೂ ಸಾಧುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವನು ಸಾಧುವಿನ ಶಿಷ್ಯನಾದ. ತನ್ನ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಅವನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ.

ಹೀಗೆ ಜೂಜುಕೋರ ಭಕ್ತನಾಗಿಬಿಟ್ಟ!

(ಜೆ.ಪಿ. ವಾಸ್ತಾನಿಯವರ 'More Snacks for the Soul' ಗ್ರಂಥದಿಂದ)